

AAD-125

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) Examination

October / November - 2016

Sanskrit (Main) : Paper - CC-305

(१) अभिनववैदिकपाठावली ।

(२) वैदिकसाहित्य - इतिहासः ।

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ गभे ते ऋषा भंत्रोऽनो ऋ३२ टिप्पणी साधे अनुवाद करो : १४

(१) ॐ अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् ।

होतारं रत्नधातमम् ॥ १-१-१ ॥

(२) यदङ्ग दाशुषे त्वमग्ने भद्रं करिष्यसि ।

तवैतत्सत्यमङ्गिरः ॥ १-१-६ ॥

(३) यो हत्वाहिमरिणात्सप्त सिन्धून्यो गा उदाजदपथा वलस्य ।

यो अश्मनोरन्तरग्निं जजानं संवृकसमस्तु स जनास इन्द्रः ॥ २-१२-३ ॥

(४) यः सप्तरश्मिवृषभस्तुविष्मानवासृजत्सर्ववे सप्त सिन्धून् ।

यो रौहिणमस्फुरद्वज्रबाहुर्घामारोहन्तं स जनास इन्द्रः ॥ २-१२-१२ ॥

(५) रमध्वं मे वचसे सोम्याय ऋतावरीरूपं मुहूर्तमेवैः ।

प्र सिन्धुमच्छां बृहती मनीषावस्युरह्वे कुशिकस्य सूनुः ॥ ३-३३-५ ॥

(६) प्रवाच्यं शश्वधा वीर्यं १' तदिन्दस्य कर्म यदहिं विवृश्रत् ।

वि वज्रेण परिषदौ जघानायन्नापोऽयनमिच्छमानाः ॥ ३-३३-७ ॥

- ૨ ઈન્દ્રદેવતા વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪
- અથવા
- ૨ 'વિશ્વામિત્ર - નદીસંવાદસૂક્ત'નું રસદર્શન કરો. ૧૪
- ૩ 'સામવેદસંહિતા'નો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૪
- અથવા
- ૩ બ્રાહ્મણાંત્રોનો રચનાકાળ દર્શાવી, તેના વિષયવસ્તુ ઉપર વિગતે ૧૪
નોંધ લખો.
- ૪ ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) ઋગ્વેદનાં દાર્શનિક સૂક્તો
- (૨) ઋગ્વેદનાં લૌકિક સૂક્તો
- (૩) ઋગ્વેદનું વિભાજન
- (૪) સામવેદના બ્રાહ્મણાંત્રો
- ૫ ગમે તે સાત પ્રશ્નોના જવાબ એક-બે વાક્યમાં આપો : ૧૪
- (૧) વેદોનાં નામ જણાવો.
- (૨) ઋગ્વેદની મંત્રસંખ્યા જણાવો. તેમાં કેટલાં સૂક્તો આવેલાં છે ?
- (૩) 'કવિક્રતુઃ' શબ્દનો અર્થ જણાવો.
- (૪) 'શમ્બરઃ' શબ્દ સમજાવો.
- (૫) ઈન્દ્ર સૂક્તમાં કયું ચરણ વારંવાર આવે છે ?
- (૬) 'દાસં વર્ણમ્' શબ્દને સમજાવો.

- (૭) બ્રાહ્મણ શબ્દ શેના ઉપરથી બન્યો છે ?
- (૮) ગમે તે બે વૈદિક છંદોનાં નામ આપો.
- (૯) ઐતરેય બ્રાહ્મણની રચના કોણે કરેલી ?
- (૧૦) અગ્નિસૂક્તમાં ઋષિ, છંદ અને દેવતા લખો.
- (૧૧) ઈન્દ્રસૂક્તના ઋષિ, છંદ અને દેવતા લખો.
- (૧૨) સામવેદની શાખાઓ કઈ-કઈ છે ?
- (૧૩) 'વિશ્વામિત્ર નદીસંવાદસૂક્ત'માં શું કથાનક છે ?
- (૧૪) 'દોષાવસ્તઃ' શબ્દનો અર્થ આપો.
-